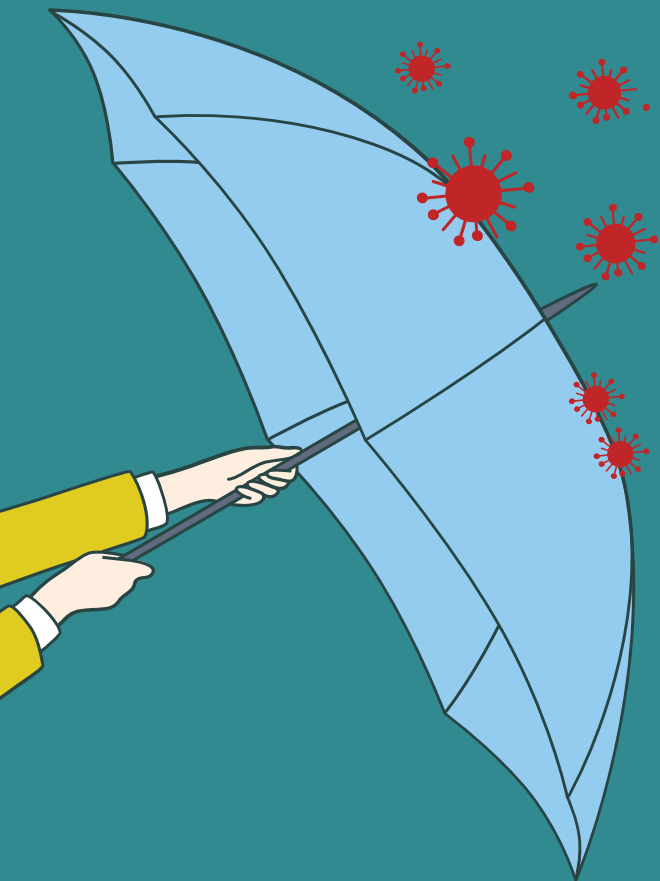

ONKOLOŠKI BOLNIKI IN CEPLJENJE PROTI COVID-19

Kaj morate vedeti

ONKOLOŠKI INŠTITUT
INSTITUTE OF ONCOLOGY
LJUBLJANA

KNJIŽICA PRED VAMI JE NAMENJENA ONKOLOŠKIM BOLNIKOM IN NJIHOVIM SVOJCEM, V NJEJ PA SMO ZBRALI NAJPOGOSTEJŠA VPRAŠANJA IN ODGOVORE GLEDE CEPLJENJA PROTI COVID-19.

V tej knjižici boste izvedeli:

- ali se cepljenje onkološkim bolnikom priporoča, zakaj in kdaj,
- katera cepiva proti COVID-19 imamo na voljo,
- kateri so možni neželeni učinki,
- odgovore na pogosta vprašanja o cepivih proti COVID-19.

ALI NAJ SE CEPIM PROTI COVID-19?

DA. Onkološkim bolnikom cepljenje še posebej priporočamo.

Onkološki bolniki imajo lahko večje tveganje za:

- okužbo s COVID-19,
- težji potek bolezni ter
- smrt kot posledico COVID-19.

ALI JE TVEGANJE ZA HUD POTEK COVID-19 ZA VSE ONKOLOŠKE BOLNIKE ENAKO?

NE. Kljub temu, da je lahko potek okužbe z novim koronavirusom težji pri bolnikih z rakom, je pri naslednjih skupinah bolnikov tveganje še večje, in sicer pri:

- bolnikih s pljučnim rakom,
- bolnikih s krvnim rakom ali rakom kostnega mozga (levkemijo, limfomom, mieloično levkemijo),
- bolnikih, ki so jim diagnosticirali raka v zadnjem letu,
- bolnikih, starejših od 65 let,
- bolnikih, ki so imeli presaditev krvotvornih matičnih celic v zadnjih 6 mesecih,
- bolnikih, katerih zdravljenje poslabša delovanje imunskega sistema (kemoterapija, tarčno zdravljenje ...).

Onkološka bolezen in zdravljenje potekata pri vsakem onkološkem bolniku drugače, zato pri nekaterih okužba z novim koronavirusom lahko poteka povsem brez zapletov, pri drugih pa je lahko življenjsko ogrožajoča.

ALI BO CEPLJENJE PRI MENI UČINKOVALO?

Odziv vsakega posameznika na cepljenje je drugačen, pri onkoloških bolnikih je povezan tudi z vrsto raka in onkološkega zdravljenja. Nekateri onkološki bolniki so zaradi bolezni ali zaradi načina zdravljenja lahko imunsko oslabljeni. Pri njih je lahko (ni pa to nujno) cepivo manj učinkovito kot v splošni populaciji. Zato je pomembno, da se cepite čim prej.

Učinkovitost cepljenja je možno povečati s tretjim oziroma poživitvenim odmerkom.

Pomembno je vedeti, da vas bo tudi morebitna manjša zaščita po cepljenju obvarovala bolj, kot če sploh ne bi bili cepljeni.

Če imate dodatna vprašanja zaradi zdravljenja ali sočasnih bolezni, se posvetujte z osebnim zdravnikom ali onkologom.

Z onkologom se posvetujte predvsem, če:

- so vam diagnozo postavili pred kratkim,
- ste sedaj na zdravljenju,
- ste bili pred kratkim na zdravljenju.

CEPIVA PROTI COVID-19 IN ONKOLOŠKO ZDRAVLJENJE

Kemoterapija

Bolniki, ki prejemajo kemoterapijo, se lahko cepijo proti COVID-19. Kemoterapija lahko zmanjša delovanje cepiva, saj upočasnijo ali ustavi imunski odziv telesa. Vaš onkolog bo morda prilagodil vaše zdravljenje, da bi lahko cepivo bolje učinkovalo.

Radioterapija

Bolniki, ki so na obsevanju, se lahko cepijo proti COVID-19. Obsevanje nima pomembnejšega vpliva na učinkovitost cepiva, tako da se lahko bolniki cepijo kadarkoli pred ali med zdravljenjem z obsevanjem.

Imunoterapija

Bolniki, ki so na imunoterapiji (npr. z zaviralci imunskih nadzornih točk), se lahko cepijo proti COVID-19. Pred cepljenjem se posvetujte z vašim onkologom, da bo lahko skrbno spremljal vaše zdravstveno stanje in vam svetoval ob morebitnem pojavu neželenih učinkov.

Presaditev krvotvornih matičnih celic ali adoptivna celična terapija

Bolniki, ki so po presaditvi krvotvornih matičnih celic ali po adoptivni celični terapiji, kot je celično zdravljenje s CAR-T, naj s cepljenjem počakajo vsaj 3 mesece, da si imunski sistem opomore. Nekateri se bodo mogoče morali kasneje ponovno cepiti. Pogovorite se s svojim onkologom, kdaj je primeren čas za cepljenje.

Imunosupresivno zdravljenje

Onkološki bolniki na imunosupresivnem zdravljenju se pred cepljenjem nujno posvetujte s svojim onkologom. Nekatera zdravila lahko namreč zmanjšajo učinkovitost delovanja cepiva. Priporočeno je, da se cepite 14 dni pred pričetkom zdravljenja, ko se bo vaš imunski sistem lahko bolje odzval. Če je možno, prejmite tudi drugi odmerek cepiva pred pričetkom zdravljenja.

Kirurško zdravljenje

Med cepljenjem proti COVID-19 in operativnim posegom naj bo en teden presledka. Tako bodo zdravniki lažje sledili morebitnim neželenim učinkom po cepljenju in jih ne bodo zamenjali z neželenimi učinki po operaciji.

ALI SE LAHKO CEPIM, ČE ČAKAM NA PREISKAVE?

Če ste po cepljenju naročeni na slikovno diagnostiko (magnetna resonanca (MR), računalniška tomografija (CT), pozitronska emisijska tomografija s CT (PET-CT)), so lahko bezgavke povečane zaradi cepljenja proti COVID-19. Zaradi tega svetujemo, da s cepljenjem seznanite tako vašega onkologa kot zdravnike, ki izvajajo preiskavo. Če je možno, se cepite vsaj 4 do 6 tednov pred temi preiskavami.

ALI SEM LAHKO PO CEPLJENJU VKLJUČEN V KLINIČNO ŠTUDIJO?

DA, po cepljenju boste lahko vključeni v študijo. Priporočamo pa, da se ne cepite na dan, ko prejmete novo zdravilo. Tako bodo zdravniki lažje sledili morebitnim neželenim učinkom novega zdravila in jih ne bodo zamenjali z neželenimi učinki po cepljenju.

KATERA CEPIVA PROTI COVID-19 SO NA VOLJO?

V Sloveniji so trenutno na voljo spodaj naštetá cepiva proti COVID-19, ki jih uvrščamo v dve skupini:

cepiva mRNK:

- cepivo Comirnaty proizvajalca Pfizer/BioNTech,
- cepivo Spikevax proizvajalca Moderna,

vektorska cepiva:

- cepivo Vaxzevria proizvajalca AstraZeneca,
- cepivo Janssen proizvajalca Johnson & Johnson.

Ti skupini cepiv nista novi. Znanstveniki že 30 let raziskujejo in razvijajo vektorska cepiva, cepiva mRNK pa zadnjih 10 let.

Pri večini prebolevnikov, še posebej pri tistih, ki so COVID-19 preboleli asimptomatsko oz. brez znakov bolezni ali v blagi obliki, je naravna imunost po preboleli bolezni pomembno manjša kot po cepljenju. Zato je **zelo pomembno, da se cepimo, tudi če smo COVID-19 že preboleli.**

KAKO POTEKA CEPLJENJE PROTI COVID-19?

Cepivo prejmete v mišico zgornjega dela roke, podobno kot pri gripi.

- Cepiva proizvajalcev Pfizer, Moderna in AstraZeneca imajo dva odmerka. Količina preteklega časa med prvim in drugim odmerkom se razlikuje pri posameznem cepivu. Priporočen presledek pri cepivu proizvajalca Pfizer je 21 dni, Moderna 28 dni, AstraZeneca pa 4-12 tednov. Če drugega odmerka niste prejeli v priporočenem terminu, se prijavite na cepljenje v najkrajšem možnem času. Do prejema drugega odmerka zaščita morda ne bo zadostna.
- Cepivo proizvajalca Johnson & Johnson ima en odmerek.

ALI JE CEPIVO ENEGA PROIZVAJALCA BOLJŠE KOT CEPIVO DRUGEGA?

Vsa cepiva proti COVID-19 zelo učinkovito varujejo pred težjim potekom bolezni, hospitalizacijo zaradi COVID-19 in smrtjo zaradi COVID-19.

Čeprav nobeno cepivo ne zaščiti 100 % pred tem, da bomo zboleli s COVID-19, pa cepljenje z dvema odmerkoma tako pri cepivih mRNA kot pri cepivu proizvajalca AstraZenece močno zmanjša tveganje za hujši potek bolezni tudi v primeru različice delta. Ker je za uspešno uničenje virusa in zaščito pred boleznijo pri okužbah z različicami virusa (npr. različica delta) potrebna višja raven protiteles kot pri originalni različici virusa, je **pomembno, da se cepite z obema priporočenima odmerkoma.**

Onkološkim bolnikom priporočamo cepljenje z **vsaj dvema odmerkoma cepiva mRNA**, ker je pri teh zaenkrat učinkovitost največja in zaščita najdaljša. Če imate kontraindikacije, se z zdravnikom posvetujte, katero drugo cepivo bi bilo ustrezno za vas. **Cepljenje priporočamo tudi tistim, ki so preboleli COVID-19.**

KAKO DOLGO BO CEPIVO DELOVALO ZAŠČITNO?

Zaenkrat imamo podatke, da cepiva zagotovo ščitijo vsaj devet mesecev, vendar znanstveniki predvidevajo, da bo imunost trajala precej dlje.

Ali bodo vsi cepljeni potrebovali poživiteni odmerek, je v veliki meri odvisno od novih različic virusa, še posebej, če se bodo pojavile take, ki za zaščito terjajo večjo raven protiteles ali proti katerim bodo cepiva manj učinkovita. Prav tako je to odvisno od imunskega odziva posameznika na cepivo. Imunski odziv je slabši pri starejših, imunsko oslabljenih in ljudeh na imunosupresivnem zdravljenju.

Različica delta je bolj kužna in bolj nevarna kot prejšnje različice, za zaščito pred boleznijo COVID-19 je potreben večji titer protiteles. Cepljenje z dvema odmerkoma še vedno zelo dobro zaščiti pred hudim potekom bolezni in smrtjo, manjša pa se zaščita pred okužbo ter pred blagim do zmernim potekom bolezni.

Če vam bo zdravnik svetoval tretji, oziroma poživitveni odmerek, se odzovite. Osebam s presajenimi organi in težje imunsko oslavljenim osebam, se tretji odmerek priporoča znotraj osnovne cepilne sheme, in sicer se s tretjim odmerkom cepi najmanj 4 tedne po drugem odmerku. Ostalim se priporoča tretji, poživitveni odmerek po 6 mesecih ali več po polnem cepljenju. Poživitveni odmerek se priporoča vsem, še posebej pa oskrbovancem domov starejših občanov, starejšim od 70 let in posebej ranljivim kroničnim bolnikom ne glede na starost.

KAKO LAHKO ZAGOTOVO VEM, DA SO CEPIVA VARNA?

Cepiva proti COVID-19 so varna in učinkovita, nobeno zdravilo ali cepivo pa ni 100 % varno ali učinkovito. **Ta cepiva niso tako nič manj ali bolj varna od drugih cepiv in zdravil.** Imajo svoje neželene učinke, ki so običajno prehodni in nenevarni, izjemno redko tudi nevarni. Tako kot pri drugih odobrenih zdravilih in cepivih velja, da so koristi cepljenja veliko večje od tveganja.

Zato so, enako kot druga zdravila in cepiva, ki jih uporabljamo za zdravljenje in preprečevanje številnih bolezni, s strani Evropske agencije za zdravila (EMA) prejela dovoljenje za promet cepiva na podlagi uspešno opravljenih več faz obsežnih kliničnih testiranj. Tudi po tem, ko so cepiva že v uporabi, poteka redno spremljanje učinkovitosti in varnosti cepiva. Cepiva proti COVID-19 so tako prestala vse faze testiranj, kot druga cepiva v preteklosti.

Več o cepivih in varnosti cepiv proti COVID-19 si lahko preberete na posebni spletni strani Nacionalnega inštituta za javno zdravje, namenjeni cepljenju proti COVID-19: www.cepimose.si/cepljenje-proti-covidu-19/pogosta-vprasanja-in-odgovori/

ALI SE LAHKO CEPIM, ČE NAČRTUJEM NOSEČNOST, SEM NOSEČA ALI DOJIM?

DA. Ker imajo nosečnice večje tveganje za hujši potek COVID-19 in slabši izid nosečnosti, strokovnjaki svetujejo cepljenje ženskam, ki načrtujejo nosečnost, so noseče ali dojijo. Po cepljenju ni treba odlašati z zanositvijo po naravni poti ali odložiti postopka za umetno oploditev. Ženska se lahko cepi tudi med nosečnostjo s cepivom mRNA. Cepiva proti COVID-19 ne morejo povzročiti neplodnosti. Za dodatne informacije se ženske obrnite na svojega ginekologa.

ALI LAHKO ZARADI CEPLJENJA ZBOLIM ZA OKUŽBO S KORONAVIRUSOM? ALI LAHKO ZARADI CEPLJENJA OKUŽIM DRUGE?

NE. Cepiva, ki so na voljo v Sloveniji, ne vsebujejo novega koronavirusa. Zato se s cepljenjem ne morete okužiti z novim koronavirusom in zaradi cepljenja nikakor ne morete zboleti za COVID-19. Zaradi cepljenja zagotovo niste kužni in zato nikakor ne morete okužiti drugih ali jim zaradi cepljenja kakorkoli drugače škoditi.

ALI MORAM ŠE VEDNO UPOŠTEVATI EPIDEMIOLOŠKE UKREPE, ČE SE CEPIM?

DA. Kljub zaščiti, ki se vzpostavi po cepljenju, še vedno upoštevajte vse priporočene ukrepe za zaježitev prenosa okužbe: vzdržujte medosebno razdaljo, skrbite za higieno rok in kašlja, z rokami se ne dotikajte obraza, pravilno nosite zaščitno masko. Če ste bolni ali sumite, da ste okuženi, ostanite doma. Okužijo se lahko cepljeni, a je verjetnost, da bodo okužbo prenesli naprej ali da bodo zboleli, veliko manjša kot pri necepljenih.

ALI SE LAHKO OKUŽIM IN ALI LAHKO PRENAŠAM VIRUS, KLJUB TEMU DA SEM CEPLJEN?

DA, vendar je verjetnost za to manjša.

Čeprav so protitelesa, ki ste jih pridobili s cepljenjem, zelo učinkovita pri tem, da vas ščitijo pred hudim potekom bolezni, žal niso tako zelo učinkovita pri uničenju virusa, ki se zanese na vaše sluznice, zato se virus lahko širi naprej. Pomembno pa je vedeti, da je verjetnost, da boste okužbo prenesli naprej, veliko manjša, če ste cepljeni, kot če niste.

Zato vas spodbujamo, da tudi po cepljenju še naprej upoštevate vse priporočene zaščitne ukrepe. Na spletni strani www.cepimose.si si lahko pogledate, kako se nalezemo dobrih navad v času novega koronavirusa.

Prav tako vas spodbujamo, da prosite družinske člane, ki živijo z vami, in ostale osebe, s katerimi ste pogosto v stiku, naj se cepijo tudi oni, s tem bodo zaščitili tako sebe kot tudi vas.

KATERI SO MOŽNI NEŽELENI UČINKI PO CEPLJENJU?

Tako kot pri drugih cepivih je možno, da pride do blagih neželenih učinkov v dneh po prejetju odmerka. Večina neželenih učinkov izzveni v nekaj dneh, sama od sebe.

Najpogostejši neželeni učinki so:

- utrujenost,
- glavobol,
- bolečine v mišicah in sklepih,
- bolečina, oteklina in/ali rdečina na mestu cepljenja,
- mrzlica,
- povišana telesna temperatura,
- slabost,
- bruhanje,
- oteklost bezgavk.

Te reakcije so pričakovane in kažejo, da se je vaš imunski sistem odzval na cepljenje. Niso pa nujno vedno prisotne. Če reakcija traja dlje kot 3 dni ali je huda, se posvetujte z zdravnikom.

Resni neželeni učinki so izjemno redki, pomembno je, da jih znate prepoznati in pravočasno poklicati zdravnika, ki bo ukrepal in neželeni učinek pozdravil. Več

o resnih neželenih učinkih si lahko preberete v nadaljevanju. Kljub nekaterim, sicer izjemno redkim, resnim neželenimi učinki cepljenja, koristi cepljenja odtehtajo tveganja in se zato cepljenje priporoča.

ALI BI ME MORALO SKRBETI, ČE IMAM ŠE KAKŠNO DRUGO KRONIČNO BOLEZEN ALI ALERGIJO?

Kronične bolezni niso kontraindikacija za cepljenje, ravno obratno – kroničnim bolnikom se cepljenje zaradi možnega hujšega poteka COVID-19 še posebej priporoča.

Redko se po cepljenju lahko pojavi huda alergična (anafilaktična) reakcija na sestavine cepiva, običajno še v času opazovanja takoj po cepljenju. Ker gre za reakcijo na sestavine cepiva, pri cepljenju proti COVID-19 s cepivi, ki so dostopna v Sloveniji, ni zadržkov, če ste alergični na penicilin, imate alergijske bolezni dihal in kože ali če ste že imeli hudo alergijsko (anafilaktično) reakcijo po pikih žuželk ali hrani.

Pred cepljenjem **se posvetujte z zdravnikom**, če ste kdaj imeli anafilaktično reakcijo neznanega vzroka v preteklosti ali zaradi drugih cepiv ali zdravil (vključno s kemoterapijo).

Cepljenje je **kontraindicirano**, če ste alergični na katerokoli sestavino cepiva. Zdravnik vam bo svetoval drugo cepivo.

Povzetki glavnih značilnosti cepiv, vključno s sestavo cepiv, so dostopni na spletni strani Javne agencije za zdravila in medicinske pripomočke: <https://www.jazmp.si/cepiva-proti-covidu-19>.

ALI BI ME MORALO SKRBETI ZARADI KRVNIH STRDKOV?

Naj vas ne odvrne od cepljenja, bodite pa pozorni na morebitne znake. Krvni strdki s sočasnim znižanjem števila trombocitov zaradi cepljenja z vektorskimi cepivi (AstraZeneca in Johnson & Johnson) so zelo redki, pojavijo se pri okrog 1 osebi na 100.000 cepljenih. Pri mlajših od 60 let je tveganje nekoliko večje kot pri starejših, vendar še vedno izjemno majhno. Pomembno je, da jih pravočasno prepoznamo, če se pojavijo, in pokličemo nujno medicinsko pomoč, saj jih lahko zelo učinkovito zdravimo.

Na krvne strdke pomislimo, če 5-28 dni po cepljenju z vektorskimi cepivi opazimo vztrajen in hud glavobol, motnje vida, zasoplost, bolečine v prsih, hudo bolečino v trebuhu, boleče otekanje ali rdečino enega uda, bledico ali hladen ud z bolečino, nevrološke izpade.

Krvni strdki s sočasnim znižanjem števila trombocitov po cepljenju nastanejo kot posledica imunskega odgovora našega telesa na cepivo, mehanizem nastanka pa je povsem drugačen kot pri »običajnih«
krvnih strdkih. Zato osebe, ki so bolj ogrožene za krvne strdke, so jih imele ali jih celo imajo in se zaradi tega zdravijo, niso bolj nagnjene k pojavu krvnih strdkov po cepljenju z vektorskimi cepivi.

KDAJ NAJ POIŠČEM MEDICINSKO POMOČ?

Resni neželeni učinki po cepljenju so izjemno redki. Če po cepljenju opazite nenavadne spremembe, ki vas prestrašijo ali so navedene spodaj, poiščite nujno medicinsko pomoč:

- zatekanje obraza ali ust,
- težave z dihanjem,
- bledost obraza,
- povišana telesna temperatura preko 40 °C
- otrplost obraza,
- zaspanost ali omotica,
- kateri koli drugi resni neželeni učinki.

KATERE SO KONTRAINDIKACIJE ZA CEPLJENJE?

Proti COVID-19 se lahko cepijo vsi, ki nimajo kontraindikacij za cepljenje. Vsem ostalim se cepljenje priporoča, še posebej starejšim, onkološkim bolnikom in bolnikom z drugimi kroničnimi boleznimi. O kontraindikacijah za cepljenje pri bolniku presoja izbrani osebni zdravnik oziroma lečeči specialist.

Kontraindikacij za cepljenje proti COVID-19 je izjemno malo in so sledeče:

- **Preobčutljivost na predhodni odmerek** enakega cepiva ali znana preobčutljivost na sestavino cepiva. V primeru preobčutljivostne reakcije na prvi odmerek cepiva je možno za drugi odmerek uporabiti drugo vrsto cepiva.
- Cepljenje s cepivoma AstraZeneca in Janssen se odsvetuje osebam s **sindromom kapilarnega prepuščanja**.
- Kontraindikacija za prejem drugega odmerka cepiva AstraZeneca je **pojavnost tromboze s trombocitopenijo po prvem odmerku**.

ALI NAJ SE CEPIM PROTI COVID-19 KLJUB TEMU, DA SEM ŽE PREBOLEL OKUŽBO Z NOVIM KORONAVIRUSOM?

DA. Cepljenje po preboleli bolezní COVID-19 se priporoča in je varno. Cepljeni prebolezniki imajo tudi veliko boljši imunski odziv, kot tisti, ki so bolezen samo preboleli in niso bili dodatno cepljeni. Pri njih se namreč vzpostavi dolgotrajen spominski imunski odziv, kar pomeni, da zaščita po cepljenju traja dlje kot po samo preboleli bolezní. Večja je tudi koncentracija protiteles, ki učinkovito uničijo virus. Ker imajo imunsko oslabljeni onkološki bolniki lahko slabši imunski odgovor na cepljenje, se cepljenje po preboleli bolezní COVID-19 še posebej priporoča.

ALI NAJ SE CEPIM PROTI COVID-19, ČE IMAM SIMPTOME COVID-19?

NE. Če imate ali sumite, da imate simptome COVID-19, se ne cepite, ampak pokličite izbranega zdravnika in se dogovorite za test za ugotavljanje okužbe z novim koronavirusom. Cepite se lahko takoj po zaključku karantene ali izolacije.

ALI NAJ SE CEPIM PROTI GRIPI?

DA. Virus, ki povzroča COVID-19, ter tisti, ki povzroča gripo, nista enaka, zato cepljenje proti COVID-19 ne zaščiti proti gripí in obratno.

Cepljenje proti gripí je za onkološke bolnike še posebej priporočljivo, saj lahko gripa pri njih poteka težje. Vaš onkolog vam bo svetoval, kdaj se cepiti proti gripí glede na vrsto raka in zdravljenje. Proti gripí se lahko cepite ne glede na to, ali ste cepljeni proti COVID-19 in ali ste preboleznik.

Če imate ali sumite, da ste zboleli za COVID-19, počakajte s cepljenjem proti gripí, pokličite izbranega zdravnika in se dogovorite za test.

KAKO JE Z DRUGIMI CEPLJENJI?

Zaradi cepljenja proti COVID-19 ne zamenarite drugih priporočenih cepljenj. Trenutno ni dokazov o škodljivih učinkih in so le ti tudi malo verjetni. Da bi lahko ločili morebitne neželene učinke po cepljenju, naj bo razmak med cepljenjem proti COVID-19 in drugimi cepljenji vsaj 14 dni.

KJE SE LAHKO CEPIM?

Cepite se lahko pri svojem osebnem izbranem zdravniku.

Informacije o drugih cepilnih mestih v Sloveniji in mobilnih cepilnih enotah najdete na spletni strani:

www.cepimose.si/aktualno/cepilni-centri/

Interes za cepljenje lahko sporočite tudi svojemu onkologu.

INFODEMIJA – KAJ JE RES IN KAJ NE?

S pandemijo COVID-19 je prišla tudi infodemija – to pomeni zelo veliko zelo različnih informacij o neki temi, npr. o novem koronavirusu ali o cepljenju, ki se zaradi interneta in družbenih omrežij hitro širijo. Veliko teh informacij je nenaumno ali namerno zavajajočih, nekatere so delno resnične, nekatere povsem neresnične. Veliko je napačnih razlag rezultatov kakovostnih študij. Kako vedeti, kaj je res in kaj ne? Poiščimo informacije v zanesljivih in uradnih virih. Zaupajmo tisti večini strokovnjakov, ki se s tem področjem ukvarjajo. Cepljenje rešuje življenje.

Knjižica Onkološki bolniki in cepljenje proti COVID-19 – kaj morate vedeti je povzeta po naslednjih virih:

- Commission on Excellence and Innovation in Health; 2021. COVID-19 vaccines for people with cancer - Information for consumers. [cited 2021 Avg 3]. Dostopno na: https://ceih.sa.gov.au/assets/library/document/COVID-19-vaccines-for-people-with-cancer_CONSUMERS.pdf
- UHN Toronto General; 2021. COVID-19 Vaccines and Cancer: What You Need to Know. [cited 2021 Avg 3]. Dostopno na: https://www.uhn.ca/PatientsFamilies/Health_Information/Health_Topics/Documents/What_You_Need_to_Know_About_COVID19_Vaccines_cancer.pdf
- Queensland Health; 2021. COVID-19 vaccination advice for cancer patients. [cited 2021 Avg 3]. Dostopno na: https://www.health.qld.gov.au/_data/assets/pdf_file/0024/1035249/covid-19-vaccine-cancer.pdf
- National Comprehensive Cancer Network; 2021. [cited 2021 Avg 3]. Dostopno na: https://www.nccn.org/docs/default-source/covid-19/covid-vaccine-and-cancer-05.pdf?sfvrsn=45cc3047_2
- Angeli F, Spanevello A, Reboldi G, Visca D, Verdecchia P. SARS-CoV-2 vaccines: Lights and shadows. European Journal of Internal Medicine. 2021;88:1-8.
- Bernal JL, Andrews N, Gower C, et al. Effectiveness of Covid-19 Vaccines against the B.1.617.2 (Delta) Variant. N Engl J Med. 2021 Jul 21.
- Stove J, Andrews N, Gower C, et al. Effectiveness of COVID-19 Vaccines against hospital admission with the Delta (B.1.617.2) Variant. 2021 PREPRINT. [cited 2021 Avg 20]. Dostopno na: Public library - PHE national - Knowledge Hub (khub.net)

Slovenski viri strokovno preverjenih informacij o cepljenju proti COVID-19

Nacionalni inštitut za javno zdravje:
www.nijz.si/sl/cepljenje-covid in
www.cepimose.si/

Avtorji in prevod: Urška Ivanuš, Kaja Batista, Tina Firanovič, Amela Duratović Konjevič

Strokovni pregled: Tomaž Jurca, Mojca Unk, Gašper Pilko, Miha Oražem, Marta Globočnik Kukovica, Irena Oblak, Milena Kerin Povšič, Primož Karner, Darija Zupančič, Aleksandra Grbič

Oblikovanje: Ana Vedlin

Ilustracije: Vectorstock

Tisk: Grafex d.o.o.

Izdajatelj: Onkološki inštitut Ljubljana, september 2021

INFO/2021/1

ONKOLOŠKI INŠTITUT
INSTITUTE OF ONCOLOGY
LJUBLJANA